

értéke, formája örök, mint a csillogó arany és gyémánt. Ez az öltözet: Isten-szeretet, és arra tanít, hogy szeresd felebarátodat, mint önmagadat. Szeresd Istennek ezt a szép világát, az életet, hogy valóban Isten országává lehessen e csodálatosan szép élet. Lám, milyen hiányos a lelkek öltözete: csordultig telve van az önzéssel, irigységgel, kapzsisággal, csak éppen a szeretet fénye fakult ki belőle. Lám, nem fényes áruházban, nem előkelő üzletben árulják a lélek karácsonyi új öltözetét, hanem itt e szegényes betlehemi jászolnál, a názáreti Mester bölcsőjénél. Ide, e kis szerény helyre kell belépünk, hogy igazi lelki ruházattal térhessünk vissza otthonainkba. Mert Jézus egész élete, a bölcsőtől a nagypénteki Golgotáig, e szeretet jegyében telt el. Mert Ő bizonyosságot tett arról, hogy nincs nagyobb annál, aki életét adja „szeretetből“.

Es ma, 1976 karácsonyán kértem tőletek és kérdezzük egymástól: van-e ilyen szeretet a földön, melyről szól nekünk az evangélium. Van. Nézd meg édesanyádat. Ha él, számold meg arcán, kezén a ráncokat, lásd meg hófehér haját, vagy a hozzád küldött levelekben érezd meg az érted való aggodást, mivé lett ő, hogy Te boldog lehess. Elviselt érted minden áldozatot, mert lelkében hordozta a minde nekfelett való *áldott szeretetet*, s ha már nem él ő vagy legközelebbi hozzád tartozód, nem érzed-e, hogy a síron is áttör az ő szeretete, és ma is vigyáz reád valaki, aki életében és halálában is a mindenekfelett való szeretettel járt Isten útján.

S jusson eszünkbe a híres orvos, Schweitzer Albert, aki egyszer meghallotta a jászol üzenetét. Elment Afrikába, mint lelkész hirdette az evangéliumot és mint orvos egy kis néger faluban gyógyított és ott is halt meg. Egyszer megkérdezték tőle, mi ad erőt neki a nagy munka végzésére: a fehér orvosi köpeny? — nem, válaszolt; és rámutatott a Bibliára: ez a könyv, amely megtanított, hogy minden körülmények között „mindezeknek fölébe pedig öltözzétek föl a szeretetet“.

Úgy érzem, karácsony ünnepén mindannyian megérkeztünk a betlehemi jászolhoz. Vigyük onnan magunkkal a soha el nem múló divatnak öltözetét, a szeretetet. Ebbe öltözzünk naponként, hogy így tegyünk bizonyosságot arról, hogy karácsony volt, van és lesz, mert tudjuk, „ég és föld elmúlnak, de az Ő beszédei soha“. Boldog és áldott az a lélek, aki e szeretetbe öltözve ünnepli a karácsonyt, mert annak életében egyszer be fog teljesülni a költő vágya: „Igaz hittel, gyermek-szívvvel: a világgal kibékülni; Szeretetben üdvözülni.“ Amen.

FODOR DÉNES

EGYÜTT A SZOLGÁLATBAN

1Kor 3,5—7

A Jézus által hirdetett igazságokat sem közvetlen tanítványai, sem követői nem fogták fel egyformán. A nézetkülönbségek már az apostolok munkájában is felszínre kerültek. Péter és Pál abban a kérdésben tértek el egymástól, hogy kiket vegyenek fel a keresztények közé. Péter azt állította, hogy Istenországának tagjai csak zsidók lehetnek. Pál viszont hirdette az evangéliumot minden különbség nélkül zsidónak és görögnek, szolgának és szabadnak egyaránt. Hogy kinek volt igaza, azt a jeruzsálemi apostoli tanácskozás döntötte el, mely kimondotta, hogy a keresztény egyházba a pogányok is felvehetők. Pál apostol álláspontja jutott diadalra.

Pál apostol tette a Jézus tanításában való hitet is a keresztény vallás központjává, s ezért őt úgy tekintik, mint a protestánsok apostolát, aki leveleiben mindenütt a jézusi evangéliumban való feltétlen hitet hangsúlyozza.

Ezzel a Jézus iránti tisztelettel és az emberi lelkeket magával ragadó hittel érkezett meg második hittérítő útja alkalmával Athénból jövet Korinthusba. Másfél évig maradt a városban, ahol nap mint nap hirdeti a jézusi igazságokat. Munkája nyomán egyre erősödik és gyarapodik a gyülekezet.

Elutazása után Efézusba értesüléseket szerez Kloe embereitől a korinthusi gyülekezet állapotáról. Hogy kik voltak ezek az emberek, pontosan nem ismerjük, de ezektől tudta meg, hogy a különböző csoportok közötti vita vezetett el a szakadáshoz.

Az apostol leveléből megismerhetjük engedményeit és annak fokozatait. Előbb elítéli a csoportosulásokat, a viszálykodókat és a véleménykülönbségeket, és kéri őket, hogy mindnyájan egyképpen szóljanak, és aki dicsekedik, az az Úrban dicsekedjék.

A későbbiek során már megértéssel viseltetik irántuk, és meg is magyarázza, hogy a széthúzás és a szakadás oka fejletlenség, az alacsonyrendűség, a testiek előtérbe helyezése. Hiszen olyanok, mint a csecsemők, melyekre vigyázni kell a táplálkozásban is. A gyülekezet tagjai sem értelemben, sem céltudatosságban, sem lélekben, sem akaratban nem egyformák. Végül az apostol elismeri a pártokat az akcióközösség elve alapján, a pártok úgysis egyek lesznek, mert a plántáló és az öntöző egyek.

Pál megérti, hogy a felfogások különbözősége természetes és szükségszerű s így a csoportosulások is. Mindenki úgy szólja az evangéliumot, „amint neki az Úr adta“, ez azonban ne vezessen viszályhoz. Egyik plántáljon, a másik öntözzön, de a plántáló ne ellenkezzen az öntözővel, se az öntöző a plántálóval. A pártok megléte nem azonos az önemésztő viszálykodással. Legyenek tehát csoportok, de azok működjenek együtt a közös cél érdekében. Isten az egészet, az egyet szüntelen osztja, differenciálja. Ez áll a korinthusi gyülekezetekre is és az egész kereszténységre. Itt is megtörtént a tagolódás.

A kereszténység egységes szervezetében a munkamegosztás és tagolódás törvénye következtében külön-külön szervek alakultak ki, melyek együttműködését kezdetben semmi sem biztosította, ezért civakodtak Korinthusban, de más gyülekezetekben is. Jönnie kellett egy koordináló tényezőnek, mely tudatosítja az emberekben, hogy Pál azért más, mint Apollos, mert plántál, Apollos meg öntöz.

A textusban nagyszerűen kifejezésre jut a felekezeti együttműködés, a helyes munkamegosztás gondolata. Figyelmeztetést kapunk arra nézve, hogy se Pál, se Apollos ne értékelje túl funkcióját, ne tekintse azt egyedülinek, kizárólagosnak, mert a növekedést úgysis az Isten adja. Nem a plántáló vagy az öntöző a fontos, hanem a növekedést adó Isten.

Nincs tehát egyedül üdvözítés, csak alázatos szolgálat a helyes munkamegosztás szellemében. Aki túlságosan nagynak tartja magát, az ellentétbe kerül a másikkal. Aki Istent tartja nagynak, magát csak szolgának, az képes egyedül elviselni a mást. Istenben mint végső szintézisben feloldódnak az ellentétek. Pál óv az önértékelés túlzásba vitelétől, mely minden konfliktus forrása. Csak az alázatban lehetünk egyek, mi csak szolgák vagyunk, nem urak, Úr Ó, az Isten.

Mindenki úgy szólja az evangéliumot — kinek-kinek az Úr adta —, mert Isten nem kényszerít ránk sablont, nem követeli az egyéniség elfojtását, hanem tiszteletben tartását igényli. Pál úgy szól, amint az Úr adta neki, Apollos is és mások is. Innen következik, hogy Isten minden embernek másképpen adja a szólást, de a hallgatónak is a hallást és megértést. Pál apostol nagyszerűen értette meg az *egység a különbözőségben* elvet mint Isten törvényét.

Isten, a mi édes Atyánk nem azért tagolta egyedekre a dolgokat, embereket, népeket, vallásokat, hogy egymásnak ellenségei legyenek és viszálykodjanak, hanem azért, hogy mindenik a maga sajátos funkcióját végezve, végső fokon közös célt szolgáljanak. Leibniz szerint mindenki játssza a maga partitúráját, de az egyetemes cél és összhang érdekében figyel a karmesterre, Istenre. A cél tehát egy és oszthatatlan, csak az utak különböznek.

A szolgálat eszköz, és az eszközök a közös célt szolgálják:

1. az ember szolgálatát
2. Jézus evangéliumának megélését.

Szolgálni az embert, ezt a népet, melynek gyermekei vagyunk, akik közül elhívott minket Isten, hogy plántáljuk a lelkekbe a jót, az igazat, a szépet. Szolgálataink minden embernek szólnak, fajra, nemre, nemzetiségre és felekezetre való tekintet nélkül. Szolgálni hazánkat, teljesíteni állampolgári és erkölcsi kötelességeinket, hogy a világban munkánk után legyen egyetértés, szeretet és béke az

emberek között. A szolgálat teljes betöltése által építeni és gazdagítani a Jézus által tanított Istenországát, melyért a Mester kész volt életét is feláldozni. Ő maga is így szól hozzánk: — Én példát adtam néktek, hogy amiképpen én cselekedtem, ti is akképpen cselekedjetek. — Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok is tökéletes.

Pál és Apollos is munkájuk által a jézusi célt szolgálták, és hiszem, hogy mi is összefogva, együttműködve és közös dolgainkat rendezve plántáltunk és öntöttünk. Az evangélium szellemében éltünk és dolgoztunk, szolgálva népünket, hazánkat és egyházainkat egyaránt. Plántáltuk a hitet, mely hegyeket képes megmozgatni, hogy az emberi lelkek Isten templomává magasztosuljanak. Öntöttük a hitnek lankadó virágait, és vadoncba rózsát oltottunk, hogy szebb legyen a föld és boldogabb e földön minden ember. A plántáló és az öntöző pedig jutalmát veszi a maga munkája szerint. Amen.

KOVÁCS ISTVÁN

GYÜMÖLCSEIKRŐL ISMERITEK MEG ŐKET

Mt 7,16

Ujrahallgatni egy zeneművet, egy tétova délután vagy est csendjében felidézni egy költemény bársonyos érintésű szavait, vagy egy régen olvasott könyvről lesimítani a port s újból elmerülni világában: nagyszerű dolog. A legtöbbször nemcsak az újra felfedezett gondolatok-érzések szépsége remegtet meg, hanem új észrevételeknek, tanulságoknak lehetünk boldog felfedezői.

Balázs Ferenc közelmúltban újra megjelent könyvének (Bejárom a kerek világot) az imádkozók általunk alig ismert szépségéről írt sorainál időztem el gondolatban a minap. Kétségtelen, hogy az imádkozók átszellemülésében kibontakozó szépség nem más, mint az imádkozó egész lényén — fizikai valóján is — előradó derűje a léleknek. A kiegyensúlyozott, boldogan önfeledt emberi állapot szépsége. A lelki nyugodtság, harmónia, boldogság tükörképe az imádkozó arcán.

Nem véletlen, hogy Balázs Ferenc erről ír. Ő újra felfedezte az imádkozó szépségét, boldogságát is. Azt, hogy a vallásnak hivatása ezt a „szépséget“, ezt a derűs, harmonikus, kiegyensúlyozott állapotot, vagy nevezzük akár a közhasználatban levő szóval: boldogságot megteremteni az ember életében. A Hegyi Beszéd tanúbizonyosága alapján állíthatjuk, hogy megalkotója, Jézus is boldoggá kívánta tenni az embert. Olyan vallást kívánt adni neki, amely lelkét istenessé, bizakodóvá, derűssé, kiegyensúlyozottá teszi, mely egész életét beragyoghatja, boldoggá teheti.

Ezen eszme, gondolat megértéséhez feltétlenül tudnunk kell azt, amit Jézus tudott, s Balázs Ferenc is világosan meglátott, megértett. S amit — a boldogságot valami elvont s egyben elérhetetlenül távoli eszménynek tartó emberek, tehát sokan — nem tudnak. Azt, hogy az ember derűs, kiegyensúlyozott, bizakodó, harmonikusan örömteli állapota — vagyis a boldogság — nem valami önmagában — önmagától is létező, készen kapható, könnyedén ölünkbe hulló valami! Nem, hanem mindig valaminek a következménye, eredménye. Jézus tanítása szerint az igazi vallás, az igazi hit megélésének következménye, eredménye! Egy képzeletbeli matematikai képlet egyszerűségével szólva: „Az igazi hit, vallás = boldogság.“